

7/44017
610/162

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

94 Haziran 2014
.../.../2014

Sayı : 30824082-610 -2444
Konu : Van Milletvekili
Özdal ÜÇER'in
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 28.05.2014 tarihli ve 43452547-120.00-179940 sayılı yazınız..

Van Milletvekili Özdal ÜÇER'in Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/44017 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

İdris GÜLLÜCE
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (2 sayfa)

VAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖZDAL ÜÇER'İN
TBMM 7/44017 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR :

Van'ın Edremit İlçesinde bulunan Van Çimento Fabrikası'nın çevreye yaydığı toz ve duman, fabrikaya yakın alanlarda ikamet eden yurttaşların sağlığını olumsuz yönde etkilemekte; yeşil bitki örtüsüne sahip olan ilçe adeta bir doğa felaketi ile karşı karşıya kalmakta ve fabrikanın bulunduğu alana yakın yerlerde (fabrikada işletilecek ham madde tesisi için) büyük bir doğa tahribatı yaratılmaktadır.

İlçe sakinlerinin bahçelerinde bulunan meyve ağaçlarındaki yapraklarda çimento fabrikasından çıkan tozlardan adeta katmanlar oluşmuş durumdadır. Ayrıca fabrikanın ürettiği malzemenin kanserojen madde taşıdığı ve yaydığı sürekli olarak ifade edilmektedir.

Başta çocuklar olmak üzere mahallede yaşayan yaşlılar ve diğer mahalle sakinleri fabrikanın yaydığı toz ve duman nedeniyle önemli rahatsızlıklara maruz kalmaktadır. Mahallede birçok kişi sinüzit ve benzeri solunum yolu hastalıkları ile boğuşmakta ve bu insanların daha kötü hastalıklara yakalanma riski her geçen gün artmaktadır.

Yine fabrika atıklarının Van Gölüne bırakıldığı; atık bertaraf sistemi ile filtreleme mekanizmasının olmadığı; bu nedenle Van Gölündeki doğal yaşamın (geri döndürülemez bir şekilde) yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kaldığı gözle görülür bir gerçektir.

Mahalle sakinleri, fabrikanın bulunduğu alandan kaldırılarak İlçe merkezinin dışında bir yere taşınması için birçok defa gerek kaymakamlık gerekse valilik ile görüştükleri halde, bu girişimler sonuçsuz kalmış ve hiçbir yetkili yaşanan sorunlarla ilgilenmemiştir. Yine fabrika yetkilileri; alışılmış bürokratik cevaplarla konuyu geçiştirmeye çalışmakta; fabrikanın resmi prosedür ve izinler dahilinde çalıştığını ileri sürmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Çimento fabrikasının çevreye verdiği zararlarla ilgili şimdiye kadar herhangi bir alan çalışması yapılmış mıdır?
- 2- Fabrikanın yaydığı toz ve dumanın içeriği hangi maddelerden oluşmaktadır? Bu maddelerin insan sağlığına ve bitki örtüsüne vereceği zararlar nelerdir?
- 3- Fabrikanın baca filtreleme sistemi var mıdır? Varsa kaç yıllıktır ve şu anki durumu nedir? Bu filtrenin kontrolü kim tarafından yapılmaktadır? Kontrol raporlarında geçen tespitler nelerdir?
- 4- Fabrikaların çevresel zararı nedeniyle ilçede ve özellikle de fabrika alanına yakın mahallelerde oturan kişilerin yaşamış oldukları sağlık sorunları ile ilgili herhangi bir araştırma yapılmış mıdır? Bu yerlerde solunum yolu rahatsızlıkları ne düzeydedir? Toz ve dumanda yer alan maddeler hangi rahatsızlıkları tetiklemekte ve arttırmaktadır?
- 5- Van Gölü'nün fabrikaya yakın olan kısmından su örnekleri alınarak gerekli tahliller yapılmış mıdır? Yapılmışsa sonuçları nelerdir? Göl'e hangi katı-sıvı atıklar dökülmektedir?
- 6- Fabrika'nın atık sistemi mevcut mudur? Rutin denetimler hangi kurum tarafından yapılmaktadır? Bu denetimlerin sonuçları nasıldır?
- 7- Fabrikaya şimdiye kadar çevreye ve insan sağlığına vermiş olduğu zarardan dolayı kesilmiş olan ceza var mıdır?
- 8- İlgili Mevzuatta çimento fabrikalarının yerleri/konumları/yaşam alanlarına yakınlıkları hususunda nasıl bir düzenleme mevcuttur? Van Çimento Fabrikası bu kriterlere uygun mudur?

9- Fabrika'nın İlçe Merkezi'nin dışına çıkarılması gündemde midir? Konuyla ilgili Fabrika Yönetimiyle görüşülmüş müdür? Bununla ilgili nasıl bir prosedür uygulanmaktadır?

CEVAPLAR :

1- 3/7/2009 tarihli ve 27277 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği ile 6/10/2010 tarihli ve 27721 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Atıkların Yakılmasına Dair Yönetmeliği ve 8/6/2010 tarihli ve 27605 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Büyük Yakma Tesisleri Yönetmeliğine göre bazı sanayi tesislerinde baca gazı emisyonlarının sürekli olarak ölçülmesi için sürekli emisyon ölçüm sistemlerinin kurulması zorunlu kılınmıştır. Konu ile ilgili birçok detayı da içeren Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri Tebliği 12 Ekim 2010 tarih ve 28082 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu tebliğ kapsamında Van Çimento Fabrikasında CO, CO₂, NO₂, NO, SO₂, toz, debi ve sıcaklık parametrelerinde sürekli ölçüm yapıp kaydedecek cihazlar bulunmaktadır. Bakanlığımız ve İl Müdürlüğümüzce söz konusu tesise gerek şikâyet gerekse Bakanlığımızın rutin çevresel denetimleri kapsamında emisyon, gürültü ve atık/su konulu denetimler gerçekleştirilmektedir

2-Fabrikadan kaynaklı baca gazları; CO, NO, NO_x, SO_x, toz ve ağır metallerdir. Bu maddelerin bacalardan salınımı kontrollü ve izne tabi olarak yapılmaktadır. 15.01.2013 tarihinde Bakanlığımızca toz ve NO_x muafiyeti verilmiştir.

3- 1969 yılında kurulmuş olan fabrikanın bacaları torbalı filtre sistemi ile çalışmaktadır. Mevcut tesiste toplamda 65 adet torbalı filtre bulunmaktadır. Tesiste bulunan iki adet üretim ünitesinden birincisi 1969 yılında 600 ton/gün kapasiteli olarak kurulmuş, ikincisi ise 2011 yılında 3.500 ton/gün kapasite üretime başlamıştır. Mevcut durumda sadece ikinci ünite çalışmaktadır.

4- Sağlık Müdürlüğü tarafından veya dolaylı yoldan, yakın çevrede oturanlar için İl Müdürlüğümüze ulaştırılmış herhangi bir şikâyet amaçlı başvuru bulunmamaktadır. Belirtilen hususlar hakkında Sağlık Bakanlığından bilgi alınmasının uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

5,6- Van Gölüne fabrikadan kaynaklı herhangi bir katı ve sıvı atık dökülmemektedir. Fabrikanın atık toplama ve geçici depolama sistemi mevcut bulunmaktadır. Tehlikeli atıklar, evsel atıklar, ambalaj atıkları kaynağında ayrı toplanmakta ve düzenli olarak yetkili tesislerde bertaraf ve geri kazanımları gerçekleştirilmektedir. Oluşan atık sular evsel nitelikli olup biyolojik Atık Arıtma Tesisinde arıtılıp, Su Kirliliği Yönetmeliği Tablo 21.1'de belirtilen deşarj standartlarına göre alıcı ortama deşarj edilmektedir. Üç ayda bir periyodik su numuneleri alınmaktadır.

7- 17.10.2006 tarihinde, söz konusu fabrikaya 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca 48.000 TL. İdari Para Cezası verilmiştir.

8- Van Çimento Fabrikası Kapasitesi Artış Projesi ile ilgili olarak ÇED Yönetmeliği kapsamında değerlendirme yapılmış ve 28.04.2011 tarihinde ÇED Olumlu kararı verilmiştir.

Van İlinde kurulu bulunan hava kalitesi izleme istasyonu ile Van Çimento Üretim Tesisi arasındaki mesafe 16 km olup, hava kalitesi izleme istasyonunda tam otomatik ölçüm cihazları ile partikül madde(PM10) ve kükürt dioksit (SO₂) kirletic parametrelerinin sürekli ölçümü yapılmaktadır. Ölçüm sonuçları www.havaizleme.gov.tr internet adresinden kamuoyu bilgisine sunulmaktadır.

9- Belirtilen hususlarda yürütülen bir çalışmamız bulunmamaktadır.

